

Juridiska överväganden gällande tillfälligt statsbidrag

Ansvarsfördelning mellan stat och kommun

Utdrag ur SKL:s bedömning:

<https://skl.se/ekonomijuridikstatistik/juridik/halsoochsjukvardskolasocialtjanst/socialrattslsochassistansersattning/socialratt/forutsattningarforensamkommandeover18arattbokvarikommunen.13312.html> hämtad 19 september 2018

”Ensamkommande asylsökande barn som fyller 18 år är att se som vuxna asylsökande. Staten har det huvudsakliga ansvaret för mottagandet av denna grupp. Kommunen får inte ge bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, SoL, för sådana förmåner som kan ges enligt lagen om mottagande av asylsökande, LMA (1 § andra stycket LMA). För att en person ska ha rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL krävs också att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, t.ex. genom en annan huvudman.

Asylsökande vuxna har rätt till logi enligt LMA. Kommunen får därför som regel inte ge bistånd till boende eller bostadskostnader med stöd av 4 kap. 1 § SoL till denna grupp. Behovet av boende tillgodoses i stället genom Migrationsverket. En asylsökande som vänder sig till kommunen har dock rätt att ansöka om bistånd, få en individuell prövning enligt SoL samt få ett överklagbart beslut.”

Rättsläget kring när kommunen kan ge bistånd för en insats som en annan huvudman, i detta fall Migrationsverket, har ansvar för är inte helt klart. Att rättsläget inte är klarlagt innebär att kommunen har utrymme att göra en självständig bedömning i ärenden gällande dessa insatser. Frågeställningar gällande kommunens ansvar och kompetens i frågan har lyfts i andra kommuner, dock är frågan ännu oprövad. Kommunledningskontoret följer noggrant rättsutvecklingen inför eventuella framtida statliga bidrag av liknande slag. Förevarande beslut behandlar endast medel utdelade för 2018 och följer därmed nu gällande lagstiftning och praxis på området.

Beslut i KS

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att ge kommunstyrelsen rätt att nyttja det tillfälliga bidraget och möjliggöra för föreningar att ansöka om bidrag för sin verksamhet. Kommunstyrelsen har sedan beslutat om en riktlinje innehållande kriterier för vad föreningarna kan söka bidrag för. Beslutet är fattat med hänsyn till det syfte som både regeringen och Migrationsverket angivit vid beslut om utdelandet av bidrag till kommunerna.

Ej bistånd till enskild

Att ge stöd till en förening som i sin tur ger stöd till sina medlemmar innebär inte ett otillåtet gynnande av enskild. Bidraget är inte heller att betrakta som ett bistånd till enskild genom kommunens försorg.

Juridisk bedömning

Då det aktuella föreningsbidraget inte är ett bistånd enligt socialtjänstlagen samt att det finns ett tydligt politiskt ställningstagande i ärende Riktlinje för tillfälligt statsbidrag avseende

ensamkommande 2018.040 KS angående vad bidraget beviljas för föreligger inga juridiska hinder för beviljande av ansökningarna.

Utbetalning

Föreningsbidraget utbetalas tidigast den dag detta beslut vunnit laga kraft.

Malin Lindholm

Kommunjurist

Enheten för juridik, kansli och upphandling